

ng totalt ekspressive el-bas og Eric Harlands funky og spændende trommespil. Det er totalt nesterligt. Men musikken bliver ikke mindre spændende af at på nogle af skæringerne også mixes en gæstende kontrabass, en keyboard-betvinger og en trumpetist ind i trioens lyd; folk forstår denne nye crossover-genre" og som kan leve op til helheden output på de rigtige steder.

Det bedste er dog intimiteten: Lyden er vidunderligt direkte, og det er næsten som at sidde helt tæt på bandet i en lille og næsten tom klub. Den MEGET afklædte musik leveres i den grad *up front*. Indspilningsteknikken omgås først kreativt med både acceleration af hastighed / tonehøjde i regulær blues – og de vildeste effekter opnået ved hjælp blandt andet ekkomaskiner og VCA-moduler fra synthesizere. Det bedste er at der ingen gentagelser er men lutter originalitet af mest meningsfulde, effektive og alligevel diskrete slags.

Topkarakter for både voevind, originalitet og musikalskensus. Den uforberede lytter både være i humør til og have libet hjerte for grænsesøgende. Den slags leveres sjældent end lige her.

Peter Rabbek

Whirlwind WR4685. 73:54. Alex Bonney (ts), ZS (as), John Escreet (key), Tim Lefebvre (dr), Bruno Liberta (electr), Matt Penman (b), Eric Harland (d). Tyskland 2015.

Saxline Jazz Band CITY GLIDE

Forestil dig 1990er-fusionen fundet i Asien og spillet på 2000-tallets nyeste asiatisk prægede instrumenter af nogle idens bedste unge studiemusikanter. Dem som kan stort set det – undtaget spille som sig selv. Forestil dig af lyden af Dave Grusin, Lee Ritenour, Larry Rosen og alle GRPs *studio cats* – men deres "smag" for sangbare melodier og forfinede arrangementer. Tilfør det hele en smule af den halvsyntetiske orkestrsound, man hører i Taiwans foyorer eller på færger i den og mest trafikerede ende af kinesiske hav.

Du har sikkert fundet ud af, jeg vil bringe dig hen: En orgastisk overfladiskhed!

Men ok, synkoperne sidder i skabet. Trommeslageren lyttet til Dave Weckl og har paradidler i rigtigt mange år.

Bassisten kender både til Nathan East, Abraham Laboriel og Anthony Jackson, men ak, han har vist aldrig hilst på en *soul-cat* og ej heller gået i kirke, endsige hørt James Jamerson. Pianisten / keyboard-betvingeren har både lyttet til Grusin, Grusin og Grusin. Og måske også til et par plader med Yellow Jackets. Og han har styr på alle sine *presets*, der rækker fra

syntetisk Rhodes med phaser over Lounge Style Buttendorfer Concert Piano til syntetiske mundharper og ægte Irma-strygere.

Guitaristen har også hørt både Ritenour og Earl Klugh og lært at spille temaerne fra de store romantiske film. Og saxofonisten ham springer vi bare over.

Den videbegærlige kan læse en masse ud af coverets kinesiske typografi. Vi andre får en usædvanlig detaljeret opremnsning af hvilke instrumenter, lydefektpe-daler, strenge, monitorhøjttalere og så videre, der er i brug. Det hele er med.

Musikalsk er der blot absolut INTET nyt under solen. Men det der er, dufter både af solskin og asiatisk perfume og leveres smilende velment og tilpas professionelt. Men dybest set en helt ligegyldig udgivelse. Discen hører nok bedre hjemme i tandlægens venteværelse eller omklædningsrummet i Bilkas dametøjafdeling end på en musikentusiasts CD-hylde.

Peter Rabbek

Asia Muse 3875541. 55:19. Jimmy Lu (ts / as / ss / EWI), Jazzy Su (key), Richard Li (el-b), Sean Liao (g / el-g), Allen Chen (d). Taipei 2014.

Tonbruket

FOREVERGREENS

* Svensk jazz på den nye og mest grænsebefriende måde, hvor der både er respekt for folkemusikkens traditioner, garagerocken, det somme tider halv-punkede, grungy eller på anden

måde rockpåvirkede jazzudtryk, og så den nordiske tone i den æstetiserede forstand som ECM og Jan Garbarek var med til at definere. Alligevel når dette stof både dybere ned og noget længere ud i grænselandet end ECM. Forklaringen ligger ikke kun i brugen af elementer fra folk, blues og bluegrass, men også i musikernes bredspektrte kompetence og i brugen af lydstudiets tekniske muligheder.

baryton- og tenorsax. Alt sammen med til at farve musikken i retning af jazz og tango-inspireret og ganske gennemkomponeret.

Mærkeligt, at man kan komme så vidt omkring i både elektrisk og akustisk, rock, jazz og folketonen på så kort tid uden at miste orienteringen. Tonbruket beviser at musik kommunikerer og healer fuldstændig på tværs af generationer og kulturer. Hvad andet kan man gøre end tage hatten af.

Peter Rabbek

ACT 9811-2. 52:33. Ane Brun (voc),

Martin Holm (ts), Anna Höglberg (bs), Per Texas Johansson (b-cl), Johan Lindström (g / pedal stell-g / key), Martin Hederos (key / vln), Dan Berglund (b), Andreas Werliin (d). Tyskland 2015.

Laura Toxvaerd

PLADESHOP

- * 1 COMPOSITIONS PART
- * 2 COMPOSITIONS PART

Gennem sin årelange erfaring på den danske nutidsjazzscene, samt hendes forrige pladetrilogi, NO. 1, DO DRUGS og PHONE BOOK (2007-12), har den unge saxofonist Laura Toxvaerd vundet stor international anerkendelse som en formfornyende stemme, både som instrumentalist og som komponist.

Et nyt klimaks tegner sig med de tre nye LP'er i pladeselskabet ILKs White Label Series. Der er overvejende tale om kompositioner som forlæg for frie improvisationer, men LP'en PLADESHOP adskiller sig fra de to øvrige med sine uprætentiose (og ukomponerede), kollektive impro-forløb med Toxvaerd på altsax og klarinet, opfindsomme Simon Toldam på diverse keyboards og Marilyn Mazur med sit monumentale perkussionspil.

Her leges og fremtrylles mange charmerende raffinemerter, men de fleste stykker er så korte og tilmed ofte brudt af umiddelbare mørsterskift, at det

Musikken hviler fuldstændigt i sig selv og musikerne spiller så meget at du simpelthen ikke kan afvise dem. Du er ikke i tvivl om at det er svensk verdensmusik. For en halvsat 57-årig som undertegnede skal der lige en dyb indånding til, før jeg er rede til at åbne for punk- og garage-udtrykket, der blandt andet kommer til udtryk i *Tarantella*. Her spiller kontrabassen nemlig oktav-ostinater med voldsom forvrænger på og trommeslageren ligger et dovent beat af den type, man brugte i de garagebands, der toppede ved overgangen fra disco til grunge.

Så meget desto mere overrasker bandet ved straks efter at spille åben og næsten åndeløst smuk fjeld-musik og inkludere de mest musikalske trommer spillet med *whiskers*, en lyrisk *pedalsteel-guitar* og den reneste poesi på akustisk flygel. Visse steder forestiller jeg mig at man har hentet inspiration fra grupperne Japan og Rain Three Crow – andre steder er det næsten som om, Jan Johansson eller Evert Taube står klar bag gardinerne. Jo længere ind i musikken du når, desto bedre hænger det hele sammen.

Tonbruket omfatter kontrabas, guitar/pedal steelguitar, keyboards, flygel, synthesizer, violin og trommer. Og med sig har man kvindestemme, basklarinet,

ANMELDELSE

virker imod oplevelsen af musikalsk substans og helhed. Kun de to længere stykker giver plads for forløb, der finder retning og vægt: *Naughty Mirror* med rå, punky altsax udladning, og *A Friday Dream* med dristigt langsom og skævt altsaxspil.

I tillæg høres fire pop-orienterede stykker fra Toxvaerds pen med soft klarinet, orgel-akkorder og nøgtern vokal, der underbygger pladens karakter af effekt-katalog. Medspillerernes fremragende bidrag kunne være udnyttet bedre.

Det kan der derimod ikke klages over med de to øvrige plader med grafisk noterede partiturer. (Toxvaerd illustrerer sin proces i bogen 18 Grafic Scores, Spring Forlag). På COMPOSITIONS PART 1 har Toxvaerds altsax og vokal følge af Carsten Dahls brillante, lyriske klaver, Raymond Strids underfundigt perspektiviske trommer og Jonas Westergaards usvigelige bas og vokalassistance til Laura. Det synes hørbart at de grafiske kontrurer er til stede i udførelsen, og der er god indlevelse om instrumenternes øjeblikkelige positioner. Toxvaerds klangvariation og karske udbrud på altsaxen sætter meningsfuldt spor tilbage i jazzen til navne som Charlie Parker, Ornette Coleman, Albert Ayler, John Zorn og Anthony Braxton, men fremfor alt sætter hun besættende processer i gang, hvor ikke mindst Carsten Dahl engagerer sig i udfoldelsen af sine svimlende tirader.

Samtlige seks kompositioner står stærkt, men markante står *Quarrel* for sine dynamiske kurver samt det perkussive raffinement i *Shyster*.

De to vokale bidrag, i *Ticked* og i *Urnable*, må bemærkes for sine melodiske og ironiske træk. Melodierne dukker op igen på COMPOSITIONS PART 2, som er optaget live i Jazzhouse på samme dag som PART 1. Noterer man sig nu at alle titlerne på PART 1 har syv bogstaver, og derpå fjerner de fire bagerste fra hver titel, da har man tre-bogstavstifterne til de seks stykker på PART 2. Således blandt andet *Tic* og *Ur* med de før nævnte melodier. Alle stykkerne kan parvis sammenholdes mellem PART 1 og PART 2 og granskedes for grafisk fællesskab samt forskelle med hensyn til melodik, tekstur, struktur og så videre. Men resultaterne er selvsagt

nye og musikalsk interessante, når nu Toxvaerd på PART 2 omgiver sig med sine faste medspillere fra Dødens Garderobe: Den hyperenergiske pianist Jeppe Zeeberg, den besindige el-bassist Nicolai Kaas Claesson og den fyrlige trommespiller Rune Lohse. Her udfolder sig både melodisk ømhed med Toxvaerds varme klarinettoner og reflekterende solospil i *Urn* over sangen fra *Urnable*, men også mere euforiske processer, som når *Tic* afslutter pladen med melodien fra *Ticklet*, udført som en aylersk hymne eskalerende til en sand kollektiv himmelstorm.

Hvad enten Laura Toxvaerd boltrer sig med generationsvennerne i Dødens Garderobe eller afsøger krogene hos hærdede jazzkoryfær synes hendes grafik-processer at bære frugt for nye metoder i komposition og improv-spil.

Laura Toxvaerd har banket en ny milepæl ned på jazzens uendelige landevej.

Bjarne Søltoft

ILK White Label Series 5-6-7. LT (as / cl / voc); Simon Toldam (key), Marilyn Mazur (perc); Carsten Dahl (p), Jonas Westergaard (b, voc), Rymond Strid (d); Jeppe Zeeberg (p), Nicolai Kaas Claesson (el-b), Rune Lohse (d). DK 2015-16.

Miroslav Vitous
MUSIC OF WEATHER REPORT

* Grænsesøgende allerede i 1960erne og som medlem af jazz-inderkredsen omkring Miles Davis i 70erne, var den tjekkiske bassist Miroslav Vitous med i den allerførste inkarnation af Weather Report. Her brød han den klassiske bas-rolle fuldstændigt: I stedet for at spille grundtoner og holde *time* (hvilket han for øvrigt aldrig har haft problemer med), vovede Miroslav sig fri af den konventionelle *walking-bass* og frem i forgrunden, hvor han både pizzikeret og med hval-sangs-lyde opnægt gennem buestrøg, rumklang og ekkomaskiner spillede længselsfulde melodier i bassens højeste register hen over det tæppe af rytmer, der altid var blandt Weather Reports adelsmærker.

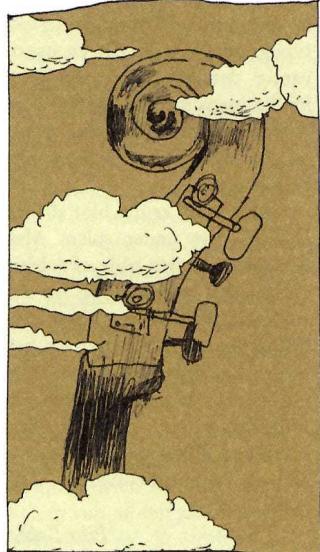
Kun få forstår som Miroslav at spille stor musik på baggrund af antydninger og fragmenter af temaer. I Vitous' univers synes alt det, der sker op til og rundt omkring de melodiske temaer at være det vigtigste. Musikken sker af sig selv, og et af de sikre virkemidler er at tage sig rigeligt tid

og skabe luft. Tiden skaber spænding i sig selv.

Når timingen så er helt rigtigt, går han fra det fabulerende og henter det melodisk sikre og bærende. Vitous har udtryksmæssig dynamik i sit spil. Der er styr på de tematiske aspekter, Vitous vælger blot at holde sig fri af det helt traditionelle ensemblespil – han spiller melodier, som om vi kender dem i forvejen.

Hvor vigtig Vitous var for Weather Reports udvikling ved alle, som kender de helt gamle album til og med MYSTERIOUS TRAVELLER. Først da Alphonso Johnson tog over, erfarede jazzverdenen hvordan funk og etniske rytmmer skulle spille en stadigt større rolle i Joe Zawinul og Wayne Shorters stilskabende musik.

Miroslav Vitous' musikalske betydning skal snarere måles i det output der opstår, når man tager afsæt i den østeuropæiske tone og folkemusiktradition – og blander dette med free-form jazz. Den tjekkiske musiktradition og tone er akkurat lige så vigtig for Vitous, som østrigsk bryllupsmusik, sigøjnermusik, Brahms, Mozart og Ellington var for Zawinul. Noget helt implicit i lydopfatelsen.

På denne CD demonstrerer Vitous fuldstændig overlegenhet, hvor smuk musik der kan komme ud af de få melodiske fragmenter, han selv skabte som baggrund for blandt andet Weather Reports *Scarlet Woman* og *Morning Lake*. At der er gået fire-fem tiår siden, tænker man overhovedet ikke på – musikken er stadig lige frisk, når Miroslav spiller den.

Miroslav og hans topkomptente band leger også med Joe Zawinuls *Birdland* og Miles Davis' *Pinocchio* og nogle bluesy stromper og former. Det er alt sammen mesterligt. Intet mindre.

Såvel musikalsk som lyproduktionsmæssigt er denne cd høj i top. Musikerne er mestre hemmelighederne og hele produktionen balancerer hørfint på grænsen mellem det spontane, det velforberedte og det vellykkede. Jeg er ikke i tvivl om, at det ville være lige så godt live. Her viser Manfred Eicher og ECM virkelig format inden for kontemporær europæisk jazz.

Peter Ravn

ECM 2364. 52:47. MV (b, keyb), Gernot Campbell og Roberto Bonisolo (ss, ts), Aydin Eray (keyb), Gerald Cleaver og Nasheet Waits (drum). Tyskland 2010 / 2011

Christophorus

MUSICAL

*

En

Christophorus

MUSICAL

*